

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 406/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **MV-Build s.r.o.**, Beňadická 8, Bratislava, IČO 51 444 500, zastúpeného LEGAL & CORP s. r. o., Gajova 11, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Up/398/2024 z 19. júna 2024 a jemu predchádzajúcemu postupu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia a jemu predchádzajúcim postupom. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie a trovy konania. Sťažovateľ tiež navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi 50 750 eur s príslušenstvom na základe tvrdenia žalobcu, že pre sťažovateľa vykonal práce, na základe ktorých vystavil sťažovateľovi faktúru na sumu 78 750 eur, z ktorej sťažovateľ uhradil len 28 000 eur.

3. Sťažovateľ podal proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom spochybnil neoprávnene uplatňovaný nárok žalobcu, tvrdiac, že uhradil žalobcovi celú sumu, o čom svedčia príjmove pokladničné doklady z roku 2023. Žalobca si proti sťažovateľovi tak uplatnil neoprávnený nárok, ktorý zanikol splnením.

4. Sťažovateľ sa cez portál eŽaloby pokúšal 4. apríla 2024 podať odpor proti platobnému rozkazu so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní. Vzhľadom na to, že sťažovateľovi ani po odoslaní dvoch podaní označených ako „*Odpor proti platobnému rozkazu*“ v uvedenej právnej veci nebolo doručené potvrdenie o tom, že podanie bolo úspešne odoslané (ani pridelenie podacie čísla), sťažovateľ v uvedený deň podal odpor prostredníctvom portálu slovensko.sk – cez všeobecné podanie.

5. Odpor sťažovateľa bol odmietnutý uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom s odôvodnením, že nebol podaný prostredníctvom určeného elektronického formulára.

6. Na základe dopytu sťažovateľa mu bola 17. mája 2024 doručená odpoveď z technickej podpory Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), v ktorej bolo uvedené, že 4. apríla 2024 v čase 15:01:11 a 15:25:52 boli z portálu eŽaloby odoslané dve podania rovnakého druhu označené ako „*Odpor proti platobnému rozkazu*“, pričom sťažovateľ tvrdí, že tieto podania odoslal v predmetnej právnej veci žalobcu o zaplatenie sumy 50 750 eur spolu s príslušenstvom.

7. Napadnutým rozhodnutím okresný súd sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu zamietol.

8. Sťažovateľ poukázal na § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní, v zmysle ktorého ak sa žalovaný (sťažovateľ) v upomínacom konaní rozhodol podať odpor elektronicky, tak ho musí pod hrozbou odmietnutia a nadobudnutia právoplatnosti, resp. exekvovateľnosti rozhodnutia podať dokonale – výlučne prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu.

9. Na ústavnosť už uvedenej normy možno podľa sťažovateľa nahliadať z dvoch perspektív. Na jednej strane je pravdou, že norma stanovuje jasné pravidlá, ktoré ak žalovaný splní, tak jeho odpor bude akceptovaný a prístup k súdu zabezpečený. Navyše má žalovaný možnosť vybrať si, či odpor podá listinne alebo elektronicky. Ak ho podá elektronicky, tak len na presnom formulári s autorizovaným podpisom. Na druhej strane je pravdou, že ak sa žalovaný pomýli v technike podávania odporu, tak je odpor odmietnutý a pohľadávka je správoplatnená a exekvovateľná. Podľa sťažovateľa je potrebné uvážiť, či takáto „prehra“ sporu nie je príliš jednoduchá v porovnaní s prieskumom v rámci štandardného civilného procesu s množstvom procesných záruk a opravných prostriedkov.

10. Podľa právneho názoru sťažovateľa je na mieste, aby mohol súd vyzvať na odstránenie technických väd odporu. Ústavná udržateľnosť § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní by sa podľa sťažovateľa nemala posudzovať cez aspekt možnosti podania odporu (takáto možnosť tu je a dokonca daná aj na výber), ale cez neprimeraný následok (vznik exekučného titulu) pre jednu chybu. Na porovnanie procesné právo na rôznych inštanciách, dokonca aj v procese pred ústavným súdom normuje inštitút opravy či dopĺňovania podaní.

11. Sťažovateľ poukázal na navzájom si odporujúce tvrdenie okresného súdu v bode 15 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom okresný súd na jednej strane tvrdí, že sťažovateľ dostatočným spôsobom preukázal znemožnenie odoslania odporu na príslušnom formulári (inými slovami, v uvedený deň existovali objektívne prekážky), avšak podľa názoru okresného súdu dve odoslané podania rovnakého druhu sťažovateľ neodoslal v predmetnej právnej veci.

12. Podľa právneho názoru sťažovateľa je napadnuté rozhodnutie zmätočné.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o zamietnutí odporu proti platobnému rozkazu, na základe ktorého bol zaviazaný k povinnosti zaplatiť žalobcovi uplatnenú sumu spolu s príslušenstvom. Sťažovateľ argumentuje, že napadnuté rozhodnutie je zmätočné pre jeho vnútornú rozpornosť. Sťažovateľ tiež považuje dotknuté ustanovenia zákona o upomínacom konaní za neprimerane prísne, nesúhlasí s prílišným formalizmom vo vzťahu k posudzovaniu formálnych podmienok spojených s podaním odporu elektronickou formou na určenom elektronickom formulári bez možnosti vyzvania na odstránenie nedostatkov, čoho následkom je strata sporu a vznik exekučného titulu bez riadneho meritórneho preskúmania.

14. Problematikou používania elektronických formulárov v upomínacom konaní sa ústavný súd už opakovane zaoberal vo viacerých svojich rozhodnutiach, v ktorých dospel k záveru, že odmietnutie odporu proti platobnému rozkazu podanému v elektronickej podobe, avšak inak ako na vopred predpísanom elektronickom formulári, nevedie k porušeniu základných práv žalovaného (pozri napr. IV. ÚS 369/2020, I. ÚS 472/2020, I. ÚS 479/2020, I. ÚS 572/2020, IV. ÚS 192/2021, III. ÚS 608/2021, I. ÚS 141/2021, IV. ÚS 208/2021). Od tohto ustáleného záveru sa ústavný súd nemá dôvod odchýliť ani v prejednávanej veci sťažovateľa napriek sťažovateľom uvádzanému tvrdeniu, že preukázal technické problémy pri podávaní odporu, ktoré ústavný súd ako relevantné neposúdil.

15. V danej právnej veci okresný súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľom podaného odporu neboli splnené podmienky podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní, keďže sťažovateľ podal odpor elektronicky do elektronickej schránky okresného súdu, avšak nepoužil na to výslovne určený formulár (pre ním tvrdenú technickú chybu portálu eŽaloby), a preto okresný súd odpor podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní odmietol.

16. Ústavný súd po preskúmaní námietok obsiahnutých v ústavnej sťažnosti konštatuje, že okresný súd konal v súlade s platnou právnou úpravou. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ mal možnosť voľby inej formy podania odporu (v listinnej podobe prostredníctvom poštového podniku alebo osobne), ktorú okresný súd aj bežne akceptuje, poukazujúc na relevantnú judikatúru ústavného súdu (bod 12 odôvodnenia). Okresný súd tiež poukázal na náležité poučenie sťažovateľa o následkoch nepodania odporu podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní (bod 14 odôvodnenia).

17. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa technickej vady na strane prevádzkovateľa portálu eŽaloby, ktorá mu znemožnila podať odpor na predpísanom tlačíve, okresný súd konštatoval existenciu objektívnych technických problémov počas 4. apríla 2024, ktoré sťažovateľ preukázal odpoveďou z technickej podpory ministerstva. Súčasne však uviedol, že sťažovateľ nepreukázal, že v uvedenom čase sa práve on pokúšal odoslať odpor v dotknutej právnej veci, keďže ministerstvo v odpovedi uviedlo, že podanie „*Odpor proti platobnému rozkazu*“ (bez bližšej špecifikácie, pozn.) sa v konkrétnom čase podarilo odoslať dvakrát (bod 15 odôvodnenia). Uvedenú argumentáciu okresného súdu tak nemožno považovať za rozporuplnú.

18. V ďalšom odôvodnení (bod 16 napadnutého rozhodnutia) okresný súd poukázal na možnosť podania opätovného odporu na príslušnom elektronickom formulári v zákonom stanovenej lehote, ktorá plynula od 5. apríla 2024 do 22. apríla 2024 (sťažovateľ podal odpor v deň doručenia platobného rozkazu, pozn.), keď sa technické problémy portálu eŽaloby už nepreukázali. Rovnako mohol sťažovateľ využiť možnosť listinného odoslania odporu, a to najmä v situácii, keď si musel byť vedomý negatívnych následkov nepodania odporu na určenom elektronickom formulári.

19. Ústavný súd preto uzatvára, že namietané uznesenie zodpovedá zmyslu a účelu použitých ustanovení zákona o upomínacom konaní ako alternatívneho riešenia sporov o peňažné plnenie, pričom ústavný súd sa nestotožňuje s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa zmatečnosti napadnutého rozhodnutia. Ak totiž sťažovateľ napriek náležitému poučeniu (okrem iného) aj o spôsobe podania odporu proti platobnému rozkazu a taktiež o následkoch spojených s nepodaním odporu zákonom predpísaným spôsobom síce odpor proti platobnému rozkazu podal elektronickými prostriedkami, avšak nie prostredníctvom na to výslovne určeného elektronického formulára pre upomínacie konanie (čo napokon ani v ústavnej sťažnosti nepoprel, keď uviedol, že odpor podal na portáli slovensko.sk – cez všeobecné podanie), nemohlo dôjsť k porušeniu ním uvedeného základného práva, a to i za situácie, že boli preukázané technické problémy portálu eŽaloby, nie však v jednoznačnej súvislosti s podaním odporu v právnej veci sťažovateľa.

20. Sťažovateľ mal v okolnostiach danej veci (absencia potvrdenia o úspešnom odoslaní odporu, pozn.) k dispozícii celú zákonnú lehotu (15 dní) na podanie odporu proti platobnému rozkazu, keď sa mohol podľa vlastného uváženia rozhodnúť, či opakovane zvolí elektronickú formu podania odporu na určenom elektronickom formulári alebo využije možnosť listinného podania odporu prostredníctvom poštového podniku, prípadne osobne, keď sa splnenie podmienky použitia určeného formulára nevyžaduje (inými slovami, nemal sa uspokojiť s imperfektným a procesne diskvalifikačným podaním odporu, keď mohol celú dĺžku až následne plynúcej zákonnej lehoty využiť na podanie odporu súdom akceptovateľným spôsobom). Nedodržaním prísne stanovených a vyžadovaných formálnych podmienok na podanie odporu sa preto sťažovateľ (ktorý bol v konaní pred okresným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, pozn.) sám vystavil zákonnému následku v podobe odmietnutia odporu v súlade s citovaným § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní, ktorého aplikáciu a výklad považuje ústavný súd za korektný a ústavne udržateľný. V takom prípade už okresný súd nemal povinnosť vysporiadať sa s podaným odporom z hľadiska relevantnosti v ňom uvedených námietok. Závery okresného súdu sú vo vzťahu k sťažnostnej argumentácii sťažovateľa ústavne udržateľné.

21. Sťažovateľ pred ústavným súdom tiež namieta aj neústavnosť dotknutých ustanovení zákona o upomínacom konaní pre ich prílišný formalizmus. Ústavný súd k uvedenému konštatuje, že jeho úloha v konaní o individuálnej (ústavnej) sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nezahŕňa posudzovanie súladu právnych predpisov nižšej právnej sily s ústavou. Napokon ústavnosť § 12 ods. 1 písm. c) v spojení s § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní bola predmetom konania o súlade právnych predpisov, v ktorom ústavný súd nálezom č. k. PL. ÚS 10/2023-59 z 24. januára 2024 návrhu okresného súdu na vyslovenie nesúladu predmetných ustanovení zákona o upomínacom konaní s čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyhoviel. Táto okolnosť je sťažovateľovi známa, keďže podstatná časť jeho argumentácie vychádza z odlišného stanoviska k predmetnému nálezu, čo v príslušnom

argumentačnom aspekte, teda z hľadiska výsledku konania o súlade právnych predpisov, už *prima facie* nemôže viesť k úspechu v konaní o ústavnej sťažnosti.

22. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

23. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

24. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa špecifikovaných v petite ústavnej sťažnosti vrátane jeho návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia .

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. augusta 2024

Libor Duľa
predseda senátu